

Pratarmė

Žurnalas, kurį paėmėte į rankas, kartu yra ir naujas, ir senas. Jo pradžia – 1993 m., kai VGTU pradėtas leisti kasmetinis mokslo darbų rinkinys „Filologija“. Nuo šių metų – tai ketvirtinis žurnalas, jo tematika išplečiama, todėl keičiasi ir pavadinimas. Du numerius per metus skirsime kalbotyrai bei literatūrologijai ir du – filosofijai. Drauge sieksime, kad žurnalo temos sutelktų autorius ir iš kitų socialinių bei humanitarinių mokslų sričių. Susitelkimas nereiškia uždarumo, priešingai, būsime atviri plačiąja prasme. Viena vertus, telksime filosofinį diskursą, orientuodamiesi į Rytų ir Vidurio Europą, kita vertus, būsime atviri tematine, geografine ir kalbine prasme. Taigi žurnalas – tai per daugiau kaip dešimtmetį nusistovėjusios leidybos tradicijos ir mūsų ateities siekių, humanitarinių ir socialinių tyrimų, Rytų ir Vakarų minties santalka. Neatsitiktinai žurnalas leidžiamas universitete, orientuotame į techniką ir inžineriją. Juo sieksime ne tik sutelkti humanitarinių pagrindų, bet ir išplėsti tyrimus, t. y. įgyvendinti universitetinius siekius. Kadangi universitetas – visuomenę telkianti vieta, norėtume, kad šis žurnalas prisidėtų prie socialinės inžinerijos, ir vienijančios, ir atveriančios žiūrą demokratijos sąlygomis.

Šis žurnalo numeris po vienos temos vėliava sutelkia kelis regionus (Rytų, Vidurio, Vakarų) ir kelias kalbas (lietuvių, anglų, rusų). Autorių nagrinėjama tema – mokslas ir filosofija. Ši tema apima tiek filosofijos moksliskumo problemą, tiek filosofinius aspektus moksle. Tarp šių kontekstų skleidžiami pasaulėvaizdžio vaidmens moksle, estetinių kriterijų moksle, tiesos moksle ir filosofijoje, mokslų santykio, analitikos ir supratimo hermeneutikos, etikos plėtojantis mokslui, taip pat mokslo, kaip kultūros veiksnio, klausimai.

Autoriams klausiant, kas yra mokslas, neišvengiamai priartėjama prie filosofijos (T. Mamajeva), kurios vaidmuo nepamainomas svarstant mokslo metodologijas (A. Plėšnys), mokslų santykį (L. Kijaščenko) bei kultūros poslinkius (M. Možeiko). Be to, mokslo ir jo metodų vaidmuo nagrinėjamas humanitarinės krypties (istorijos, kultūros, estetikos) tyrinėjimuose (L. Badalian ir V. Krivorotov, A. Noreika, L. Monginaitė). Autoriai (V. Pruskus) nagrinėja moksliskumo ribas perduodant informaciją, teologijos diskursų vaidmenį bioetikoje (B. Nikiforova).

Preface

The journal you read is both new and old. It has been published since 1993, when Vilnius Gediminas Technical University began to publish an annual selection of research proceedings Philology (Filologija). Since 2006 the journal is quarterly, and its subject-matter expands. Two issues per annum will be intended for linguistics and literature, and two ones – for philosophy. Besides, we will seek to rally authors from other areas of social and human sciences as well as around the topics of our journal. However, to be rallied around does not mean to be closed; on the contrary, we will be open in a broad sense. On the one hand, we will rally around philosophical discourse orienting ourselves towards East and Central Europe; on the other hand, we will be open thematically, geographically and linguistically. So the journal is a confluence in a multiple sense: it is a confluence of publishing traditions, well-established over more than a decade, and our future aims, research in human and social sciences, embracing the Eastern and Western thought. It is not accidental that the journal is published at a university which is oriented towards technology and engineering. We will seek not only to rally humanitarian research activities, but also to expand them, that is to say, to realize university goals. Whereas university is a society-rallying place, we wish this journal to contribute to social engineering under conditions of democracy.

The present issue of the journal embraces several regions (eastern, central, western) and several languages (Lithuanian, English, Russian) joined under a single topic – Science and Philosophy. This topic includes the problem of philosophy's scientific value as well as philosophical aspects in science.

Tomas Kačerauskas